

[Unmack.]

da vi nu har hørt, at Venstres Ordfører ønsker Lovforslaget i Udvalg, kunde komme nærmere ind paa dette.

Jeg vil ganske kort i Anledning af den højtærede Socialministers Henvisning til sine Udtalelser i det andet høje Ting, Folketingstidenden Sp. 2191, bemærke, at det Lovforslag, som vi i Dag behandler, efter vor Formening i og for sig ikke er paakrævet. Vi maa stadig mene, at en Undersøgelse af Grundene til den store Arbejdsløshed og eventuelt en Undersøgelse af, hvad der kan gøres for, at denne store Arbejdsløshed bliver mindre, er nok saa paakrævet. Vi vil jo nu faa at se, om den Undersøgelse, som er sat i Gang, og som vistnok er temmelig vidt fremme, kan vise os, i hvilken Retning vore Bestræbelser for at skaffe effektivt Arbejde og for at slippe for disse midlertidige Understøttelseslove skal gaa.

Det Forslag, som i Dag foreligger til Behandling; drejer sig i Virkeligheden ikke saa meget om Hjælp til de arbejdsløse. Som det allerede er sagt, kan de arbejdsløse ifølge den Socialreform, som er gennemført, faa den Understøttelse uden Fattighjælps Virkning, som de i Øjeblikket trænger til. Spørgsmaalet drejer sig snarere om, hvorledes de sociale Byrder skal fordeles, eller, rettere sagt, om en Hjælp til Kommunerne. Hvis dette Lovforslag bliver gennemført, vil Kommunerne slippe noget billigere, og derfor kan man godt sige, at her er Tale om en Art Hjælp til Kommunerne, selv om det naturligvis ikke er saa store Beløb, det drejer sig om.

Vi kan altsaa, som jeg allerede har sagt, ikke medvirke til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag. Men vi er selvfølgelig villige til, da der nu er stillet Forslag om, at Lovforslaget skal i Udvalg, at deltage i de Forhandlinger, der finder Sted der, og se, hvilket Resultat der kan komme til at foreligge.

Gunnar Fog-Petersen: Dette lille Lovforslag, begrænset i Tid og begrænset i Henseende til Udgifter, hører altsaa til dem, som Flertallet i det høje Ting vil standse. Jeg tror ikke, at Flertallet handler klogt ved at føre en saadan Politik; den Begrundelse, der fra Flertallets Side fremføres for ikke at lade Lovforslaget nyde Fremme, synes mig meget virkelighedsfjern. Den højtærede Socialminister pegede paa, at den Arbejdsløshed, vi i Øjeblikket har, havde 3 Hovedaarsager. Den ene var den, at Udvandring ikke længere finder Sted og ikke havde fundet Sted i mange Aar. Den anden var den,

at der hvert Aar er et stort Befolkningsoverskud, som skal engageres, og den tredie, at Landbruget nu ikke mere beskæftiger saa mange, som det tidligere har gjort.

Der siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, at Arbejdsløsheden er ekstraordinær. Det vil efter almindelig Sprogbrug sige: ud over det sædvanlige. Saadan er den almindelige Sprogbrug. Men det siger egentlig noget andet. Det siger: i særlig Grad ordinær. Den Arbejdsløshed, som vi har nu, er i højere Grad end at være ud over det sædvanlige ekstraordinær i den Betydning, at den Tilstand, som fremkalder Arbejdsløsheden, er en ny, formentlig ordinær Tilstand og, sammenlignet med tidligere Tilstande, i særlig Grad ordinær, altsaa ekstraordinær i denne Betydning af Ordet. Thi Udvandringen vil næppe begynde igen, det tror jeg man ganske rolig kan regne med. Indtil videre vil den ikke finde Sted. Befolkningsoverskud vil vi have i mange Aar endnu frem i Tiden, og jeg føjer til: forhaabentlig bestandig og i stigende Grad. Socialministeren ryster paa Hovedet, men det Samfund, der ikke har et Befolkningsoverskud at beskæftige, skal mere tænke paa sin Begravelse end paa sit fortsatte Liv. (*Socialministeren* [Steincke]: Derfor kan jeg godt ryste paa Hovedet). Det kan den højtærede Minister godt gøre, men man skal ikke ryste paa Hovedet ad en lykkelig Tilstand. Og hvad Landbruget angaar, maa vi ogsaa regne med, at Landbruget i Fremtiden vil beskæftige færre, end det har gjort hidtil. Saaledes som Landbrugets Afsætningsforhold er, og efter al Sandsynlighed vil blive i de kommende Aar, fordi de store Lande, der væsentlig har været vore Markeder, sætter al deres Styrke ind paa Selvforsyning, maa vi regne med, at Landbruget ikke vil kunne tage flere i Arbejde, end det har. Snarere vil det komme til at beskæftige færre, end det beskæftiger i Dag.

Derfor er de Tilstande, der har skabt den Arbejdsløshed, som vi nu har, ikke af forbigaaende Karakter, men noget blivende. Men der er det ekstraordinære derved, at Byerhvervene i Danmark har faaet en langt større Opgave, end de har haft tidligere, og har faaet den forholdsvis hurtigt, inden for et forholdsvis kort Spand af Aar. Og denne store og nye Opgave, som Byerhvervene har faaet i Danmark, ikke alene at beskæftige saadanne, som tidligere udvandrede, men tillige Befolkningsoverskuddet og dem, Landbruget i Fremtiden ikke kan beskæftige, kan man ikke vente de skal kunne løse paa een Gang. Man kan ikke vente, at de hurtigt skal kunne opsøge alt,